

ZAMACH NA HITLERA

20 lipca 2013 r. minęło 69 lat od nieudanego zamachu na Adolfa Hitlera, dokonanego przez oficerów Wehrmachtu pod dowództwem pułkownika Clausa von Stauffenberga w Kwaterze Głównej Wehrmachtu w *Wilczym Szańcu* w Gierłozie pod Kętrzynem.

Z tej okazji 25 lipca o godz. 17.00 na piętrze Ostrowskiej Książnicy, przy licznej grupie zainteresowanych, odbyło się kolejne spotkanie z Panem Ryszardem Ejchelkrautem w ramach Klubu Dyskusyjnego.

Na początku czwartkowego spotkania w Bibliotece Pan Ryszard przybliżył słuchaczom postać **Adolfa Hitlera** - niemieckiego polityka, wodza i kanclerza Rzeszy, przywódcy Narodowo-Socjalistycznej Niemieckiej Partii Robotników (NSDAP), twórcy i dyktatora III Rzeszy Niemieckiej.

Następnie wraz z uczestnikami spotkania próbował wyjaśnić, jak przypadkowy kapral Wehrmachtu, nikomu nie znany człowiek, owładnięty niezdrową charyzmą, potrafił porwać tłumy z pomocą garstki ulicznych oprychów i spaść się na wyżyny władzy.

Brutalnymi metodami rządzenia uzyskał aprobatę społeczeństwa. Władczymi posunięciami omamił rządy państw, tych które poskromiły Niemcy w zwycięskiej pierwszej wojnie światowej, na dodatek poniżyły traktatem wersalskim, który na długie lata miał ukrócić potęgę powersalskich Niemiec. Ten jednak człowiek z tłumy, Adolf Hitler, austriacki „odmieniec” zlekceważył wszystkie ograniczenia traktatowe, przy milczącej zgodzie państw zwyciężczych, potrafił poderwać swój naród do niebywałego wysiłku, stosując najbrutalniejsze metody rządzenia. Zaledwie w dwie dekady lat po zakończeniu przegranej przez siebie wojny stworzył silne państwo, Trzecią Rzeszę.

Dalsza część spotkania poświęcona była zamachom na życie Hitlera, a wśród nich m. in.: zamachowi bombowemu Georga Elsera - jeden z najbardziej znanych zamachów i pierwszy rzeczywisty zamach bombowy, jaki miał miejsce po rozpoczęciu wojny z Polską w 1939 r. Pan Ryszard przybliżył również sylwetki gen. mjr. Henninga von Tresckowa, por. Fabiana von Schlabrendorffa czy Wilhelma Canarisa.

Jednak głównym tematem prelekcji był wspomniany we wstępie zamach z 20 lipca 1944 r. przeprowadzony osobiście przez Clausa von Stauffenberga.

Claus von Stauffenberg – niemiecki oficer, szef sztabu armii rezerwowej. Należał do grupy spiskowców, którzy zaplanowali i zrealizowali nieudany zamach na życie Hitlera 20 lipca 1944 r. w kwaterze Führera zwanej *Wilczym Szańcem* koło Kętrzyna na Mazurach. Stauffenberg podłożył bombę w baraku, w którym odbywała się narada wyższych dowódców Wehrmachtu z udziałem Hitlera. Niestety zamach zakończył się fiaskiem – zginęły cztery osoby, ale sam Hitler został tylko lekko ranny. Oddziały wierne Hitlerowi rozpoczęły kontrakcję. Na rozkaz gen. Ernsta Friedricha Fromma przywódcy spisku: Claus von Stauffenberg, Friedrich Olbricht, Albrecht Mertz von Quirnheim i adiutant Stauffenberga Werner von Haeften zostali aresztowani i rozstrzelani przez pluton egzekucyjny w nocy z 20 na 21 lipca.

Zamach z 20 lipca nie był jedną próbą zabójstwa wodza III Rzeszy. Od początku walki o władzę, do końca III Rzeszy zostały zawiązane co najmniej 42 spiski na życie Hitlera, podejmowane przez zorganizowane grupy i samotnych przeciwników, najczęściej nazizmu, z których za każdym razem wychodził cało.

Tradycyjnie już czwartkowe spotkanie z p. Ryszardem ubarwiła prezentacja multimedialna oraz ekspozycja publikacji książkowych związanych z tematem, pochodzących z księgozbioru Biblioteki.

Na zakończenie spotkania każdy ze słuchaczy otrzymał płytę z materiałami pochodzącymi z broszury „Zamach na Hitlera”, opracowanej przez Pana Ryszarda.